

K hypotéce pět milionů budete platit ještě daň 50 tisíc ročně! Ekonomka Šichtařová jde do otáček nad tím, jak velmi hloupé a podle nápady chtějí prosadit piráti a jim podobné strany

- CZ24 News | 10. května 2021

ČESKO: Co je mladým soudruhům po starších lidech? Tak reaguje Markéta Šichtařová na často frekventovaný - a velmi hloupý - nápad na jednocentní daň z nemovitostí. Mnoho lidí, kteří splácejí hypotéku třeba 30 let, najednou za těchto 30 let zaplatí znovu navrch prakticky třetinu celé nemovitosti! Ředitelka analytické a konzultační společnosti Next Finance se nepřipojuje k zástupu rodičů i dětí, kteří si na sociálních sítích stěžují, že přijímací testy na střední školy z matematiky byly „neudělatelné“, nerespektovaly distanční výuku, či byly diskriminační.

Čtvrteční zasedání ČNB zaujalo novou makroekonomickou prognózou s letošním růstem domácí ekonomiky pouze o 1,2 procenta, což je nejpesimističtější prognóza ze všech finančních institucí. Vzhledem k tomu, že centrální banka je i spoluvůdcem očekávání veřejnosti, lze za tím hledat nějaký kalkul, nebo považujete uvedený růst HDP za realistický a pravděpodobný?

Konečně je tu odhad, který je realistický. Vždyť my jsme dosud podle všech dostupných dat mezikvartálně v recesi. Tak jak bychom z té recese najednou chtěli vyčarovat růst? Jasně, pomůže

nám k opticky lepším výsledkům mizerná srovnávací základna loňského roku, ale ten ubohý začátek letošního roku prostě jen tak zakamuflovat už nepůjde.

Český HDP byl totiž v 1. čtvrtletí 2021 podle předběžného odhadu znovu o 0,3 procenta nižší než v předchozím čtvrtletí. V porovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku HDP klesl o 2,1 procenta. Vysvětlení je prosté: V úvodu roku 2021 vládl v Česku přísný lockdown. Naopak v prvním kvartále roku 2020 se ekonomika začala uzavírat až během března. Z toho vyplývá, že jsme se prozatím nemohli dočkat meziročního růstu ekonomiky. Pokud by už v závěru tohoto roku k žádnému dalšímu lockdownu nedošlo, pak by růst ekonomiky mohl být vyšší než centrální bankou odhadovaných 1,2 procenta. Ale pokud znovu dojde v nějaké podobě k uzavěrám, pak se jedná o realistický odhad.

V prvním čtvrtletí letošního roku dosáhla míra nezaměstnanosti u lidí ve věku 15 až 64 let 3,4 procenta a byla tak nejvyšší za poslední čtyři roky. V souvislosti s tímto údajem jsem zaznamenal názor, že to nejhorší má nepochybně česká ekonomika za sebou a další prudký růst nezaměstnanosti ji nehrozí, takže by se neměla přehoupnout přes hranici čtyř procent, kde byla naposledy před pěti lety. Je to v tuto chvíli nejpravděpodobnější vývoj na pracovním trhu?

Ne, není to pravděpodobný vývoj. Něco takového by šlo tvrdit třeba v případě USA. Tam nezaměstnanost vystřelila prudce nahoru loni na jaře a pak se začala zase rychle snižovat. V Evropě je vývoj úplně jiný. Evropa začala tak intenzivně intervenovat na trhu práce a platit lidem za nicnedělání, že vlastně skrze vládní výdaje úplně zablokovala v průběhu loňského jara růst nezaměstnanosti. Jenomže kondice firem dobrá samozřejmě není. A vládě už logicky peníze docházejí. Takže teď, když vládní podpora vysychá, se teprve začíná trh práce pomalu vracet do normálu. A „normál“ v období recese samozřejmě znamená vyšší nezaměstnanost. Nezaměstnanost tedy v Evropě včetně nás roste právě nyní – vlastně odloženě. Dneska teprve zrcadlíme s ohromným odstupem začátek pandemie, což v zemích s menším státním sektorem už mají dávno za sebou.

Německo učinilo podle své ministryně spravedlnosti Christine Lambrechtové významný krok k návratu do normálu, čímž má být rozvolnění pro očkované a uzdravené. Ti už nebudou potřebovat negativní testy, pokud budou chtít využít kadeřnictví a další služby, kde jsou rozборы vyžadovány. Rovněž se jich nebudou týkat omezení nočního vycházení nebo limity pro počet účastníků soukromých setkání, jen pro ně bude nadále platit povinnost nosit respirátory. Také byste tento posun v Německu nazvala návratem do normálu, nebo vás napadá přílehavější označení?

Napadá mě označení diktatura státu. Normální je, že kdokoliv se sám stará o své zdraví, a pokud se o něj bojí, sám dobrovolně nevychází. Normální není, pokud ve jménu údajné ochrany ostatních zdraví, ale neočkovaní, lidé nesmí vycházet a nesmí svobodně využívat služby. Ostatně Německo má s takovou šikanou dost historické zkušenosti, opakování činí mistry.

Evropská unie nezadržitelně směřuje k elektromobilitě. Málo zmiňovanou skutečností však je, že daně spojené s vozy se spalovacími motory generují každoročně v EU obrovské částky vládních příjmů. Jde o daně spojené se zakoupením vozu (DPH, daň z obratu, případná registrační daň), vlastnictvím vozidla (silniční daň) i jeho provozem (dálniční poplatky a především spotřební daň z pohonných hmot). Čím by mohly státy výpadek příjmů v řádu stovek miliard eur nahradit?

No ano, to je samozřejmě problém, který ekonomové už dlouho omílají, ale politici ignorují, protože politik má pocit, že když mu dojdou peníze, vytiskne si je. Však už taky vidíme, jak se politické strany po celé Evropě předhánějí v hloupých a hloupějších nápadech, jaké daně zvýšit. Dost často frekventovaným – a velmi hloupým – nápadem je jednoprocentní daň z nemovitostí. Umíte si

představit, jak obrovský náklad pro lidi to je? Máme řadu lidí, kteří splácejí hypotéku, aby v důchodu bydleli ve svém a pak už nemuseli platit nájem. A najednou jim vyskočí cena jejich panelákového pražského bytu na 5 milionů a mají každý rok v důchodu platit 50 tisíc ročně. To se na tu hypotéku mohli skoro vykašlat. V podstatě tím soudruzi posílají seniory ještě v důchodu na brigádu, aby mohli bydlet ve svém bytě, který celý život spláceli. Ale co je mladým soudruhům po starších lidech? A umíte si představit, kolik lidí, kteří už teď hypotéku dávají s odřenýma ušima, neunese, když jim náklady naskočí každý rok o další procento? Mnoho lidí splácí celou hypotéku třeba 30 let. A teď najednou za těchto 30 let zaplatí znovu navrch prakticky třetinu celé nemovitosti!

Zatímco auto si dosud koupil ten, kdo na to měl, tedy bohatší člověk, a takový taky platil daně s autem spojené, u nemovitostí to dopadne na každého stařečka, který má příjmy minimální. Zelení tak v tragikomické honbě za CO2 asi vyženou staré bezbranné lidi na ulici...

Samozřejmě že otázka vůbec nemá stát tak, čím mají státy výpadek příjmů nahrazovat. Státy totiž vůbec nemají automobilový průmysl likvidovat a nemají diktovat, jaký pohon lidem povolí.

Letošní první čtvrtletí bylo pro banky v tuzemsku ziskově nejhorším kvartálem od roku 2007, meziročně si vydělaly o téměř třicet procent méně. Kvůli pádu úrokových sazeb jejich skoro 2,9 bilionu korun uložených u ČNB jim přináší už jen kolem 600 milionů měsíčně místo pěti miliard korun, jak tomu bylo ještě před vypuknutím pandemie. Budou se banky v úsilí o zvýšení ziskovosti hojit na klientech, nebo musí jen trpělivě čekat, až se přeženou i pro ně tak zlé časy?

Ono se to jen tak nepřežene. Úrokové sazby dlouho zůstanou nízké. U nás patrně porostou nejdřív ze zemí EU, ale i tak to bude málo a na dlouhodobý normál se jen tak nedostaneme. Vlastně tu narážíte na další a málo často zmiňovaný negativní vedlejší efekt nepřírozně nízkých úrokových sazeb: Banky se stávají křehčí a zranitelnější. A naivní by byl ten, kdo by bankám přál – například z jakési ideologické závisti – něco špatného: Vzpomeňme, kam nezdravé bankovníctví vedlo v roce 2008...

Ministerstvo školství nechá prověřit, zda testy z matematiky u státních přijímaček na střední školy nebyly příliš obtížné. Proti Cermatu, který testy připravuje, se neozvali jen rodiče žáků, ale i politici. Nejdále šel ve svém rozhořčení místopředseda ODS, poslanec a plzeňský primátor Martin Baxa. O čem hlavně vypovídá to, že nejhlasitějším kritikem je člověk, který vystudoval humanitní větev gymnázia, na vysoké škole obor učitelství dějepisu a zeměpisu a později působil jako učitel dějepisu a zeměpisu na gymnáziu, z čehož je zřejmé, že se matematice celoživotně vyhýbal velkým obloukem?

Mně přijímačky těžké vskutku nepřišly. Nepřipojím se k zástupu rodičů i dětí, kteří si na sociálních sítích stěžují, že prý testy zejména z matematiky byly „neudělatelné“, nerespektovaly distanční výuku, či byly diskriminační.

Ostatně diskriminační pro koho? Vždyť na distanční výuce byly všechny děti. Všechny tedy měly ztížené podmínky, u všech se dalo čekat, že dopadnou hůř než jejich předchůdci před dvěma lety. Ale protože se ztížené podmínky týkaly všech, nešlo o žádnou diskriminaci; jen prostě bylo logické předpokládat, že se počet nasbíraných bodů v průměru sníží. Navíc pro někoho, kdo stále ještě tak trochu císařsko-královský školský systém stejně víceméně v duchu odepsal a naučil se spoléhat hlavně na samostudium, sotva mohlo být překvapením, že státní školy nezvládly budoucí studenty optimálně připravit.

Nicméně pointa je úplně jinde. Ve společnosti čím dál víc roste poptávka po slibech, naopak stále víc se nedostává argumentů, racionálního myšlení, analýzy faktů. V takovém prostředí není divu, že se na výsluní dostávají populisté a nesmyslné hospodářské politiky, které ekonomickou kondici země

jen zhoršují. Objevují se volání, že kapitalismus se údajně vyčerpá, výraz „neviditelná ruka trhu“ populární v 90. letech se stal div ne nadávkou, znovu se ozývají volání po „třetí cestě“. Málokdo je ochoten přemýšlet nad tím, že v uplynulých sto letech byly ony „třetí cesty“ zkoušeny nesčetněkrát v mnoha zemích a všude skončily průšvihem. Víra, že to přeci musí jít – protože dotyčný chce, aby to šlo – drtivě válčuje analýzu faktů.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz/>